

11.06.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**11 Haziran 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

11 Haziran 2021 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YARGITAY ÜYELİKLERİNE SEÇME KARARI

— Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Kurulunca Yargıtay Üyeliklerine Seçilenler Hakkında Karar (No: 603)

YÖNETMELİKLER

— Fiili Hizmet Süresi Zammı Uygulamasının Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— İki Taraflı Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Antalya Bilim Üniversitesi Turizm Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Süt Ürünleri ve Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Gazi Üniversitesi Temel ve Mühendislik Bilimleri Merkez Laboratuvarı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Özel Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

— Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tarım Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

TEBLİĞLER

— Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 404)

— İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2021/1)

— İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2021/2)

— İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2021/3)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 18/3/2021 Tarihli ve E: 2020/82, K: 2021/20 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 21/4/2021 Tarihli ve 2016/2629 Başvuru Numaralı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 21/4/2021 Tarihli ve 2017/37387 Başvuru Numaralı Kararı

FAO: Küresel gıda ithalat maliyetleri bu yıl rekor kıracak

FAO'nun "Gıda Görünüm Raporu" yayınlandı. Raporla emtia fiyatlarındaki Kovid-19 salgını kaynaklı artış ve güçlü talep ile 2021'de yüzde 12'lik rekor bir artışla 1.72 trilyon dolarlık ithalat öngörüldü.

İRFAN DONAT

Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) "Gıda Görünüm Raporu"nu yayınladı.

Rapora göre, dünya genelinde toplam gıda ithalatının, emtia fiyatlarındaki Kovid-19 salgını kaynaklı artış ve güçlü talep ile 2021'de yüzde 12'lik rekor bir artışla 1.72 trilyon dolara tırmanması bekleniyor.

Navlun maliyetini de içinde barındıran dünya gıda ithalat maliyeti 2020 yılında 1.53 trilyon dolar düzeyindeydi.

FAO'nun raporuna göre, salgın boyunca tarım ürünleri ticaretinde yaşanan büyüme gıda tüketiminin esnek bir yapısı olmadığını ve uluslararası piyasaların dayanıklılığını gösterirken aynı zamanda 2020'nin sonundan beri devam eden fiyat artışları daha az gelişmiş olan ithalata bağımlı ülkeler için risk oluşturuyor.

11.06.2021

Geçen yıl temel gıda ithalatı için güçlü bir hacim artışı zaten küresel ithalat maliyetlerini yüzde 3 oranında rekor seviyeye çıkarmıştı.

Çin'in ithalatı tarımsal talebin itici gücü olurken özellikle hayvancılık tarafındaki toparlanma ve yatırımlar ile artan yem ihtiyacı küresel ticaret dengelerinde önemli oynaklıklar yarattı.

Tahminlere göre, 2021/22 sezonunda Çin'in mısır ithalatının 24 milyon tona çıkması bekleniyor ki bu veri de Çin'i dünyanın en büyük mısır ithalatçısı yapıyor.

FAO'nun 188 sayfalık yeni Gıda Görünümü raporu, iki yılda bir yayınlanıyor ve son raporda fiyatlardaki geniş çaplı artışın ortasında artan ithalat faturalarıyla ilişkili riskler ve kırılganlıklar ortaya konuyor.

Rapora göre, yükselen fiyatlar, daha yüksek harcamaların kırılgan ülkelerdeki kötüleşen nicel ve nitel beslenme eğilimlerini hala maskeleyebileceği endişelerini artırıyor.

FAO Küresel Gıda Tüketim Fiyat Endeksleri tarafından ölçülen bulgular arasında, Mayıs 2021'de dünya çapında ortalama protein tüketici fiyatının Mayıs 2020 seviyesinin yüzde 23 üzerinde olduğu yer alıyor. Kaloriler açısından da fiyatlar yüzde 34 artarak Şubat 2013'ten bu yana en yüksek seviyeyi gördü.

FAO'ya göre, gıda ithalatının tüm ithalat içindeki payının artması, bazı bölgelerde olası krizler için erken uyarı göstergesi olabilir. Örneğin, düşük gelirli gıda açığı olan ülkelerin ithalat faturalarının, en az gelişmiş ülkeler grubundan beş kat daha hızlı olabileceği uyarısı yapıldı. FAO, turizm de dahil olmak üzere ihracat gelirlerinin pandemi tarafından ağır şekilde etkilendiği ülkelerin özellikle savunmasız olabileceği uyarısında bulundu.

Tarım 5.0'a geçilmezse ekmeğın 5 liraya çıkar

İklim değışikliğinin tarıma etkilerini değerdendiren Tohum Platformu kurucusu Mine Ataman, bu koşulların sürmesi halinde 10 yıl içinde birçok ürünün üretilemeyeceğini söyledi.

Tohum Platformu kurucusu Mine Ataman, önlem alınmaması halinde iklim değışikliğinin tarım sektörüne ve tarımsal üretime büyük hasarlar vereceğini söyledi. Böyle giderse önümüzdeki 10 yıl içinde birçok ürünün üretilemeyecek hale geleceğini öne süren Ataman, tarımda plan yapmanın ve riskleri azaltmanın yolunun teknoloji kullanımından geçtiğini bildirdi. Ataman, bu koşullarda tarım 5.0'a geçilmemesi halinde bugün 1.5 lira civarında satılan ekmeğin 5 liraya çıkacağı öngörüsünü paylaştı.

İklim değışikliğinin tarım sektörüne etkilerini bir grup gazeteciye değerdendiren Mine Ataman, Türkiye'nin iklim değışikliğinden en çok etkilenen ülkeler arasında yer aldığını bildirdi. Artan girdi maliyetleri, gıda fiyatlarına yansırken, çiftçilerin hâlen emeğinin karşılığını alamadığını dile getiren Ataman, çiftçinin en çok belirsizlik ve plansızlıktan ürktüğünü kaydetti.

Önlem alınmaması halinde önümüzdeki 10 yıllık zaman diliminde birçok ürünün üretilemez hale geleceğini belirten Ataman, "Sıcaklık, yağış miktarı ve zamanı, güneşlenme süresinin değışmesinden dolayı narenciye, sebze, meyve, fındık, kiraz, gibi birçok tür üretilemeyecek" dedi. Mine Ataman, mevsimlerin yer değıştirmesiyle bahar aylarında görülen don olayları, yazın gerçekteşen aşırı yağış ve fırtınaların Ege

ve Akdeniz bölgesinde yoğunlaşan sebze üretimini olumsuz etkilediğine vurgu yaptı. Tarımda önemli çalışmalar yapılmakla birlikte bunların genellikle günü kurtarmaya odaklandığının altını çizen Ataman, tarım ve teknoloji buluşmasının sağlanamaması durumunda iç pazarda fiyatların korkutucu derecede artacağı uyarısında bulundu. Aynı zamanda ihracat pazarının da kaybedileceğini söyleyen Mine Ataman, riskleri azaltmanın tek yolunun teknoloji kullanımı ve tarım 5.0 olduğunu dile getirdi.

Geleceğe en büyük yatırım ölçüm

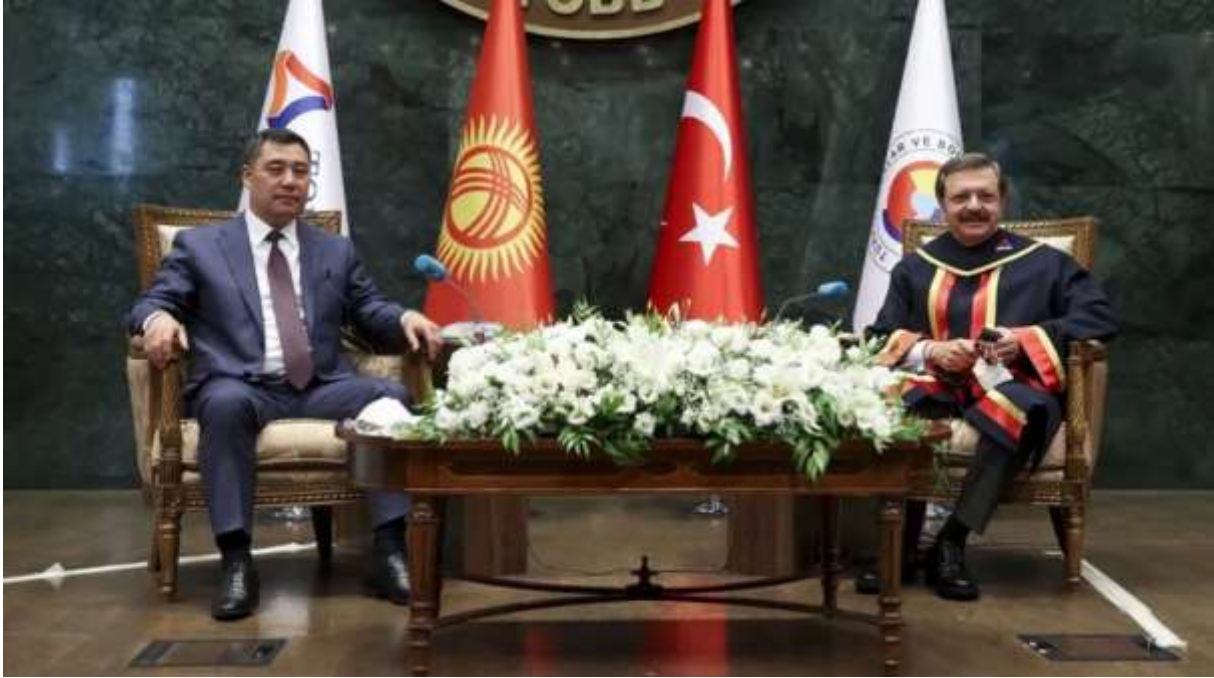
Ataman, "Tarım çok bilinmeyenli bir denklem gibi, toprak, bitki, su hepsinin verileri tüm endüstriyi etkiliyor. Bu anlamda tüm verilerin büyük havuzda toplanması, uzun vadeli strateji oluşturulması açısından çok önemli" ifadelerini kullandı. Tarımda gelişmiş ülkelerin uydulardan gelen veriler yanı sıra sensörler aracılığıyla nem, ısı, tuz, sıcaklık gibi bilgileri 'okyanus' denen bir havuzda topladığını dile getiren Mine Ataman, "Bunlar yapay zeka ile anlamlandırılıp, tarımın tüm paydaşlarına iletilerek, sektörün kısa ve uzun vadeli yönlendirildiğini anlattı.

Güneş panelleri su ihtiyacını azaltıyor

Kullanımı giderek artan güneş panellerinin altındaki alanda yapılan tarımsal üretimin su ihtiyacını azalttığını ve verimliliği artırdığını söyleyen Ataman, tarımda kullanılan makinaların birbiriyle konuşmasını sağlayacak sistemin de en kısa sürede kurulması gerektiğini kaydetti. Ataman, tarım teknolojilerine yönelik çalışan girişimcilere özel destek sağlanmasının da önemli olduğunu vurgularken, "Teknolojinin kullanımıyla, verimlilik yüzde 20 artarken, yakıt tüketiminde yüzde 20 azalma sağlanıyor" dedi. Son günlerde artan doğal ve organik ürün algısının, gıda güvenliği dikkate alınmadan yaratıldığına dikkat çeken Ataman, "Her doğal olanın güvenli olmayacağı gerçeği ile tüm ürünlerin izlenebilirliği de ancak teknoloji ile mümkün" diye konuştu. Ataman çiftçilerin Tarım 5.0 ile planlanmış teknoloji ile desteklenmesi gerektiğini vurgularken, "Çok uluslu şirketler az çeşit, uygun fiyatlı ürünler üretiyorlar. Dolayısıyla tek tip beslenen, sağlıksız insanlar ortaya çıkıyor. Türkiye'de üretimin yüzde 80'ini yapan küçük çiftçiler teknolojiyle desteklenmezse, çok uluslu şirketler tarımımıza yön verecek, tekel oluşturacak" ifadelerini kullandı.

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu: Kırgızistan ile ticaret hacmini artıracağız

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, Türkiye ile Kırgızistan arasındaki ticaret hacminin 500 milyon dolar seviyesinde bulunduğunu belirterek, "İnanıyorum ki bizler bunu artıracacağız ve belirlenen 2 milyar dolar hedefine ulaşacağız" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, Türkiye ile Kırgızistan arasındaki ticaret hacminin 500 milyon dolar seviyesinde bulunduğunu belirterek, "İnanıyorum ki bizler bunu artıracacağız ve belirlenen 2 milyar dolar hedefine ulaşacağız. İki kardeş ülke el ele vererek, Kırgızistan ekonomisini daha çok büyüteceğiz." dedi.

Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sadır Caparov'a TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) Fahri Doktora Tevcih Töreni ile Türk-Kırgız İş Forumu TOBB Genel Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Hisarcıklioğlu, burada yaptığı konuşmada, "Türkiye iş dünyası olarak biz de Kırgızistanlı kardeşlerimize hep destek olacağız." dedi.

" 2 milyar dolar hedefine ulaşacağız"

İki ülke arasındaki ticari ilişkilere değinen Hisarcıklioğlu, Kırgızistan'da çeşitli sektörlerde 500 civarında Türkiye sermayeli firmanın faaliyet gösterdiğini bildirdi.

11.06.2021

Bu firmaların, 5 bini aşkın Kırgız vatandaşına istihdam sağladığını vurgulayan Hisarcıkloğlu, "Türkiye, Kırgızistan'a en çok yatırım yapan ilk 4 ülke arasında yer alıyor. Müteahhitlerimiz bugüne kadar 75 projede 1 milyar dolar değerinde proje üstlendi. Bu projelerle firmalarımız Kırgızistan'ın kalkınma hamlesine destek verdiler. Türkiye olarak firmalarımızın buradaki yatırımlarından şüphesiz ki daima gurur duyuyoruz. Gelecekte çok daha başarılı projelere imza atacağımıza inanıyorum. Ticaret hacmimiz şu an sadece yarım milyar dolar düzeyinde. İnanıyorum ki bizler bunu artıracacağız ve belirlenen 2 milyar dolar hedefine ulaşacağız" dedi.

Türk iş insanlarına davet

Kırgız Cumhuriyeti Yatırımların Teşviki ve Korunması Bakanı Almambet Shykmamatov da Kırgızistan'a yatırımların artması için mekanizmaları oturtmaya çalıştıklarını belirterek, "Türk yatırımcıların Kırgızistan'a gelmesi ve onların güvenliğini artırmak için her şeyi yapacağız, bürokrasiyi azaltacağız diye konuşmamız yeterli değildir. 9 Temmuz'da Kırgızistan'da gerçekleşecek olan Kırgız-Türk Hükümetlerarası Komisyon'un onuncu oturumuna tüm Türk iş insanlarını davet ediyorum." dedi.

Kısıtlamalar kalktı, piyasalar canlandı

1 Haziran itibari ile başlayan kademeli normalleşme, tüketici tarafında biriken talebin harekete geçmesini sağladı. AVM'lerde ziyaretçi sayıları 4,1 milyonu aşarken cirolarda ise 2020 Mart ayından bu yana en yüksek seviyeler görüldü. Mobilyadan kuyumculuğa kadar birçok sektörde satışların salgın öncesine dönmesi bekleniyor.

Kademeli normalleşme kapsamında 1 Haziran itibari ile yeni bir döneme geçilmesi, alışverişi de tetikledi. Gerek düğün sezonunun gerekse işe dönüşlerin başlaması hazır giyimden kuyumculuk sektörüne, mobilyadan yeme-içme sektörüne kadar birçok alanda biriken talebin harekete geçmesine yol açtı. Son 10 günde AVM ziyaretçi sayıları 2 milyon 200 binden 4 milyon 100 bine çıkararak Mart 2020'den bu yana en yüksek seviyeye ulaşırken, cirolarda ise salgın öncesinin yüzde 70'ine gelindi. Mobilya sektörü artan talebin etkisi ile 60 milyar TL iç pazar hacmine ulaşmayı hedeflerken kuyumculuk sektörü ise 2020'nin telafisine yönelik umutlarını artırdı. Sektör, satışlarda bir önceki yılın yüzde 50-60 üzerinde bir satış rakamı hedefliyor.

Perakende moral buldu

Çatısı altında bulunan 421 markayı temsil eden Birleşmiş Markalar Derneği (BMD) Başkanı Sinan Öncel de açılımlar ile birlikte yaşanan hareketliliğin memnuniyet verici olduğunu vurguladı. Satışların çok iyi gittiğini, özellikle cumartesi gününün oldukça hareketli geçtiğini anlatan BMD Başkanı Öncel, "Birikmiş bir talep vardı. Onun etkisini görüyoruz. Bu sektör için moral oldu. Özellikle yazlık yerlerde ciro artışını daha fazla olmasını bekliyoruz. Grafiğin önümüzdeki iki ay daha yukarı yönlü hareket edeceğini

düşünüyoruz. Ancak bizim için önemli olan bu hareketliliğin bunun kalıcı ve uzun vadeli olması” dedi. Hareketliliğin bir diğer nedeni ise yaklaşan babalar günü. Öncel, “Babalar günü önemli bir alışveriş dalgası. Her zaman anneler gününün yüzde 60’ı gibi olmuştur. Bu yıl da benzer bir durumun gerçekleşmesini bekliyoruz” dedi. Sektör için önemli bir diğer faktörün ise turist olduğunu belirten Öncel, temmuz ayı ile birlikte yabancı turistin piyasaya girmesi ile yukarı yönlü ivmenin hızlanacağı beklentisini paylaştı.

Kuyumcular yüzde 50-60 artış bekliyor

Hareketliliğin yaşandığı bir diğer sektör ise kuyumculuk sektörü. İstanbul Kuyumcular Odası Başkanı Mustafa Atayık, yılbaşı, sevgililer günü, anneler günü ve yaz düğün sezonunun özellikle kuyumculuk sektörü için ayrı öneme sahip olduğunu belirterek “Bu zaman dilimlerinde normal gün ve haftalardaki alışverişin 2-3 kat fazlası gerçekleşir. Ancak, ne yazık ki pandemi ve kısıtlamalar nedeniyle kuyumcu meslektaşlarımız için bu özel günler hiç keyif vermedi, yüzleri güldürmedi. Normalleşmeyle birlikte yaz-düğün sezonuna girdik. Zaten normalleşme başlar başlamaz sektör olarak bunun pozitif etkilerini iç piyasada görmeye başladık. Şimdiden yüzde 15-20 oranında satışlarımızda bir kıpırdanma başladı. Çok sürpriz gelişmeler olmaması halinde bu yıl düğün sezonunu, 2020 yılının yüzde 50-60 üzerinde bir satış rakamıyla kapatabiliriz. Bir diğer önemli gelişme ise dünya mücevher fuarlarının fiziki anlamda kapılarını yeniden açmaya başlaması oldu. Miami’nin ardından önümüzdeki ay Hong Kong ve ardından Dubai fuarları ziyaretçileriyle buluşuyor” açıklamasında bulundu.

Mobilya sektörü 60 milyar TL’lik iç satış bekliyor

Açılma sonrası hareketlenen bir başka alan ise mobilya sektörü oldu. Gerek ihracat gerekse iç pazarda en verimli döneminden birini yaşayan sektörde hammadde sıkıntısı ise devam ediyor. Sektör temsilcileri, hem hammadde kaynaklı zamlı fiyatları hissetmeden hem de uzayan termin sürelerine yakalanmadan alışverişlerini tamamlaması tavsiyesinde bulunuyor. MODOKO Başkanı Koray Çalışkan, geçen sene de aynı aşamalardan geçildiğini ve biriken talebin kendilerine son 10 yılın ziyaretçi rekorunu getirdiğine dikkat çekerek, “İlk hafta itibariyle satışlarımızda bir hareketliliğin başladığını rahatlıkla söyleyebiliriz. İyi senaryo üzerinden düşünürsek, geçen senenin satış rakamlarını geçeriz. Cumartesi günü yasaklarının kalkması da evini yenilemek isteyenler için bir fırsat oluşturdu. Satışlarda da şu an bir evin ihtiyacı olan yatak odası, oturma odası gibi tüm ürün gruplarında bir ilgi var. Mobilya sektörü 2020 sonunda 50 milyar TL’lik iç pazar hacmini geçtik. 2021 yılı beklentimiz ise hammadde sorununun aşılması halinde 60 milyar TL’lik iç pazar hacmine ulaşmak” şeklinde konuştu.

Termin süresi 90 güne çıktı

Mobilya Sanayi İş Adamları Derneği (MOBSAD) Başkanı Nuri Gürcan da satışların özellikle bahçeli evlere, yazlık bölgelerde yoğunlaştığına dikkat çekti. Düğünlerin başlamasının etkisinin de görmeye başladıklarını anlatan Gürcan, “Yaz sezonunun

bu anlamda hareketli geçeceğini düşünüyoruz. Baktığını zaman termin sürelerimiz 45 günden 90 güne kadar çıkmış durumda. Buradan özellikle evlenen çiftlere küçük bir uyarıda da bulunmuş olalım. Hem zamlı fiyatları hissetmeden hem de termin sürelerinin uzamasından dolayı alışverişlerini bir an önce yapsınlar” dedi.

Züccaciye sektörü 2019’u da geçmeyi hedefliyor

Züccaciyeciler Derneği Başkanı Mesut Öksüz, 2019 yılında 540 bin adet olan düğün sayısının geçen yıl 480 bine gerilediğini hatırlatarak bu yıl ise söz konusu rakamın 600 binin üzerine çıkmasını beklediklerini kaydetti. Bunun da sektörde önemli bir hareketliliği beraberinde getireceğini anlatan Öksüz, “Sektörde satışların yüzde 50’sini çeyiz paketleri oluşturuyor. Çeyiz paketlerimiz de 3 bin TL-15 bin TL arasında değişiyor. Ortalama rakamın 5 bin TL olduğunu fark edersek ve bunu 600 bin nikah ile düşünürsek ortaya çıkan işlem hacmi, pazarın hareketliliğini ve geçen senenin, hatta 2019’un üzerinde bir işlem hacmine karşılık geliyor. Bizim bu yasaklar kapsamında avantaj noktamız online ticaretimizi geliştirmemiz oldu. Öte yandan şimdi online alışverişin de yavaş yavaş mağazalara kaydığını ve hatta yazlık yerlerde mağazaların daha hareketli olduğunu görebiliyoruz” açıklamasında bulundu.

AVM ziyaretçi sayısı 1 haftada yüzde 100 arttı

Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği Başkanı Hüseyin Altaş, 1 Haziran itibari ile tüketici tarafında biriken talebin harekete geçtiğine dikkat çekerek 1 Haziran’dan bu yana AVM’lere giriş sayısının 2 milyon 200 binden 4 milyon 100 bine kadar çıktığını söyledi. Pazar günlerinin kapalı olmasına rağmen söz konusu rakamın bu seviyelere gelmesinin önemine dikkat çeken Altaş, “Cirolarda ise salgın öncesinin yüzde 70’ine ulaştık. Bu rakamlar bizim beklentilerimizin önünde. Tüm kategorilerde hareketlilik var. Ertelenmiş talebin etkisini görüyoruz. Bir düşüş beklemiyoruz. Bir müddet stabil gideceğini ve yıl sonunda her hangi bir sürpriz olmazsa 5 milyonlu rakamları yakalayacağımızı umut ediyoruz” diye konuştu. Öte yandan 441 olan AVM sayısı da artmaya devam ediyor. Hali hazırda Qamar Group’un Malkara AVM inşaatı devam ederken Nata Holding’in İstanbul’da hayata geçirdiği Tem Point AVM de tamamlandı.

Gelinlikçilerde siparişler 2019’un üzerine çıktı

Düğün sezonunun başlaması 10 aydan fazladır depolarında bekleyen abiye ve gelinliklerin stok maliyetlerine katlanan gelinlikçileri de sevindirdi. Ege Giyim Sanayicileri Derneği Başkanı Hayati Ertuğrul, “Açılmayı duyar duymaz hareketlilik başladı. İnsanların üzerine coşku geldi. Daha önceden dağıttıkları personeli bile topladı üreticiler. Sadece İzmir’de değil, Anadolu’dan da çok büyük siparişler var. Morallerimiz gayet iyi. 2019’un bile üzerinde bir talep var. Özellikle gelinlikte bölgemiz bir merkez. Bütün Anadolu’ya gelinlikler buradan gidiyor. Abiye giyimde de Beklediğimizin üzerinde hareketlilik var” şeklinde konuştu.

Türk lirası ile yapılan ihracat 25 milyar TL'yi geçti

Türk ihracatçısının, 200 ülke ve bölgeye Türk lirası ile yaptığı ihracat 25 milyar TL'yi geçti. Yılın ilk 5 ayında ilk kez ihracat yapan firma sayısı ise 7 bin 577'ye ulaştı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) ikili ticarete Türk lirasının (TL) kullanılmasını desteklemeye devam etmesi TL ile yapılan ihracatı da, ülke sayısını da artırdı. Bu yılın ilk 5 ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre TL ile yapılan ihracat yüzde 58 artarak 25,5 milyar TL'ye ulaştı. TL ile ihracat, dünyanın farklı coğrafyalarındaki 200 ülke ve bölgeye yapıldı. TL ile yapılan ihracattaki artış yüzde 74'e ulaştı.

Bu yılın ilk 5 ayında ve mayısta TL ile yapılan ihracattaki artışa vurgu yapan TİM Başkanı İsmail Gülle, "İhracat ailemiz; ocak-mayıs döneminde, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 38,3 artışla 85 milyar 220 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Böylece, Cumhuriyet tarihinin en yüksek ilk beş aylık ihracatı yapma başarısı gösterdik. Son 12 ayda ise 193 milyar 267 milyon dolar ihracat yaparak yıllık ihracat hedefimiz olan 184 milyar doların üzerinde bir seviyeye eriştik. İnşallah, emin adımlarla yürüdüğümüz 200 milyar dolara hep birlikte ulaşacağız" dedi.

Gülle, 5 aylık dönemde TL ile yapılan ihracatın geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 58 artışla 25,5 milyar TL'ye ulaştığını belirterek, Burada binlerce firmamızın TL'yi tercih ettiğini görüyoruz. Burada binlerce firmamızın TL'yi tercih ettiğini görüyoruz. Bu yılın ilk 5 aylık verilerine göre 200 ülke ve bölgeye TL ile ihracat gerçekleştirdik." ifadelerini kullandı.

TL ile ihracatta Irak ilk sırada

İkili ticarete yerli para birimlerinin kullanılmasını desteklemeye devam edeceklerini vurgulayan Gülle, "TL ile yapılan ihracatta ocak-mayıs döneminde ise ilk 5 ülke sırasıyla; 4,4 milyar TL ile Irak, 1,75 milyar TL ile KKTC, 1,72 milyar TL ile Almanya, 1,36 milyar TL ile Suriye ve 1,32 milyar TL ile İtalya oldu. Mayıs ayında da TL ile geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 74 artışla 4,75 milyar TL'lik ihracat yapıldı. Ocakta 6 bin 235, şubatta 6 bin 159, martta 7 bin 175, nisanda 7 bin 628 ve mayısta ise 6 bin 335 firma ihracat işlemlerinde TL'yi tercih etti." şeklinde konuştu.

"Küresel pazarda artık daha güçlü durumdayız"

Küresel pazarda artık daha güçlü durumda olduklarına dikkat çeken Gülle, "Küresel değer zincirleri tarafından, pandeminin de etkisiyle kritik sanayilerde üretim altyapısının terk edilmesi ve sadece düşük fiyat politikasıyla tek bir ülkede üretim yapılarak dünyaya dağıtımı stratejisinin dezavantajları bire bir tecrübe edildi. Her durum ve şartta üreterek ve ihraç ederek uluslararası alanda yükümlülüklerini yerine getiren ihracatçılarımızın, ülkemizin güvenilir tedarikçi liman özelliğini sağlam bir temele oturttukları görüldü. Küresel tedarik zincirlerinde pandemi ile hızlanan yeniden yapılanma sürecinin faydalarını görüyoruz. Her bir sektörümüzde, ihraç mallarımıza talep artarken, Türkiye markası daha da güçlendi" ifadelerini kullandı.

İlk kez ihracat yapan firma sayısı 7 bini aştı

İhracat ailesine yeni katılanların sayısında da artış olduğunu aktaran Gülle, "Bu yılın ilk 5 ayında pandemi sebebiyle küresel ticarete yaşanan talep daralmasına ve dünya ekonomilerindeki küçülmeye rağmen ilk kez ihracat yapan firma sayımız ise toplamda 7 bin 577'ye ulaştı. Bu yıl ihracata ilk kez 'merhaba' diyen tüm firmalarımızın toplam ihracat rakamı ise 773 milyon dolar oldu. Bu firmalarımızın başarısı emin adımlarla 200 milyar dolarlık ihracat hedefimize ilerlediğimizi de gösteriyor" değerlendirmesinde bulundu.

"Her ay 1500 firma ihracata başlıyor"

İhracatı teşvik etmek ve firmaları ihracata başlatmak adına "TİM KOBİ İhracat Seferberliği" programı düzenlediklerini hatırlatan Gülle, şöyle devam etti: İhracatı teşvik etmek ve firmalarımızı ihracata başlatmak adına, dünyada uygulanan pek çok modeli detaylı bir şekilde inceledik. Çalışmalarımızın sonucunda, kendi alanında ilkleri barındıran "TİM KOBİ İhracat Seferberliği" ortaya çıktı. İlk eğitim programımız üzerinden yaklaşık iki yıl geçti. Eğitimlerimiz neticesinde, her ay ortalama 1500 firma ihracata başlıyor."

TÜİK: İşsizlik nisanda yüzde 13,9

TÜİK, nisan ayı işsizlik oranını 0,9 puan artışla yüzde 13,9 olarak hesapladı. Atıl işgücü oranı ise aylık bazda 1,7 puan artarak 27,4'ye çıktı.

İşsizlik, nisan ayında bir önceki aya göre 0,9 puan artış gösterdi ve **yüzde 13,9** seviyesine yükseldi. İşsizlik yıllık bazda ise 0,2 puan arttı.

TÜİK hesaplamalarına göre, Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde **işsiz sayısı** nisan ayında bir önceki aya göre 275 bin kişi artarak **4 milyon 511 bin** kişi oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış **genç işsizlik oranı**, bir önceki aya göre 0,1 puanlık artışla yüzde 25,6'ya çıktı.

Mevsim etkisinden arındırılmış **atıl işgücü oranı** bir önceki aya göre 1,7 puan artarak 27,4'ye çıktı.

Tarım dışı işsizlik oranı ise nisanda yüzde 16,2 olarak kaydedildi.

İstihdam oranı yüzde 44,2

İstihdam edilenlerin sayısı bir önceki aya göre 193 bin kişi azalarak 28 milyon 56 bin kişi, istihdam oranı ise 0,4 puanlık azalış ile yüzde 44,2 oldu.

İşgücü nisanda aylık bazda 83 bin kişi artarak 32 milyon 567 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puanlık artış ile yüzde 51,3 olarak gerçekleşti.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta istihdam oranı 0,5 puanlık artışla yüzde 32'ye yükseldi. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,8 puan artarak yüzde 43 oldu.

İstihdam; tarımda 62 bin kişi arttı, sanayide 212 bin azaldı

Nisan ayında istihdam edilenlerin sayısı bir önceki aya göre tarım sektöründe 62 bin kişi, inşaat sektöründe 9 bin kişi artarken, sanayi sektöründe 212 bin kişi, hizmet sektöründe 52 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin yüzde 18'i tarım, yüzde 21,3'ü sanayi, yüzde 6,4'ü inşaat, yüzde 54,2'si ise hizmet sektöründe yer aldı.

Lagarde: Enflasyon 2. yarıda daha da yükselecek

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde, Mayıs ayında yıllık yüzde 2 artan tüketici fiyatlarının yılın ikinci yarısında daha da yükseleceğini söyledi.

ECB Başkanı Christine Lagarde, Euro Bölgesi'nde mayısta yüzde 2,0 olarak açıklanan yıllık TÜFE'nin, enerji fiyatlarındaki artışla 2018'den bu yana en yüksek düzeye geldiği bir dönemin ardından yılın ikinci yarısında daha da yükselmeye devam edeceğini ancak sonrasında geçici etkiler yok olmaya başladıkça tekrar düşmesini öngördüklerini söyledi.

Lagarde'a ve ECB'ye göre güçlü iyileşmeye rağmen belirsizlikler de devam ediyor. Ekonomik görünüm hala pandeminin seyrine ve ekonomilerin yeniden açılmaya nasıl tepki vereceğine bağlı.

ECB'nin 2021 büyüme öngörüsü yüzde 4'ten 4,6'ya, 2022 büyüme öngörüsü yüzde 4,1'den 4,7'ye yükseltilirken, 2023 büyüme öngörüsü yüzde 2,1 olarak bırakıldı.

Enflasyon beklentisi ise 2021 için yüzde 1,5'ten yüzde 1,9'a, 2022 için yüzde 1,2'den yüzde 1,5'e yükseltildi. 2023 için öngörülen yüzde 1,4 düzeyi ise değiştirilmedi.

Lagarde'ın konuşmasından bazı satırbaşıları ise şöyle:

"Euro Bölgesi enflasyonun yılın ikinci yarısında geçici etkilerle daha da yükselmesi bekleniyor. Sonrasında geçici etkilerin ardından tekrar zayıflaması öngörülmüyor."

"Yılın ilk çeyreğinde Euro Bölgesi 0,3 daralmaya devam etti - GSYH 2019'un ilk çeyreğinin yüzde 5,1 altında kaldı. İş beklenti anketleri aktivitede bu yılın ikinci çeyreğinde ciddi bir iyileşme olduğuna işaret ediyor. Vaka sayıları azaldıkça faaliyetlerin yükseldiğini görüyoruz."

"Marttaki yüzde 1,3 olan yıllık enflasyon nisanda yüzde 1,6'ya, mayısta yüzde 2,0'ye geldi. enerji fiyatları ve baz etkisiyle yüzde 2'ye kadar geldi. Çekirdek enflasyonda ise yükseliş daha zayıf."

"Çeyreklik tahminleri çok inceledik. Ekonomik görünüm konusunda üç ay öncesine göre daha iyimseriz. 2. çeyreğin başlangıcında güçlü bir iyileşme başlamış gibi . Bu da piyasalara ılımlı bir iyimserlik getiriyor. Hem aşılamanın hızlanması hem de giderek gelişmiş ekonomilerdeki hızı da aşıyor olmamız, hem de kısıtlamaların kademeli olarak kaldırılması hizmet sektörüne ciddi bir ivme getiriyor. Hizmet PMI'lara baktığınızda 55,2'ye gelmiş durumda. Tarihi rekorlar görüldü. Daha önceden güçlenmeye başlayan İmalat PMI ise hala güçlü seyrediyor ve çok yüksek bir düzeyde stabil hale gelmiş durumda."

"Bu yüzden de 2021 büyüme öngörümüzü yukarı yönlü revize ettik. Tabii enflasyon tarafını da takip ediyoruz. Kısa vadede enflasyonun yüzde 1,9'a kadar yükselebileceğini öngörüyoruz."

"Finansman tarafında istikrarlı finansal koşullar görüyoruz. Kurumsal sektördeki finansmanda ciddi bir artış var özellikle Hollanda ve Almanya'da. Bu ülkelerin kendi bankalarının bu finansman koşullarını kullanma şekliyle alakalı. Bazı yerlerde çok ılımlı bir sıkılaşıma görüyoruz."

"Enflasyonda bir baz etkisi petrol fiyatlarında 2020 yılında yaşanan çöküşten geliyor. Ama bir baz etkisi de Almanya'da KDV'nin düşürülmesinden gelecek."

"Euro Bölgesi'nde özel sektör faaliyetlerinin yüzde 60'ı hizmetler. Bu nedenle de hizmet sektörünün seyri çok önemli. Fiyatların hizmet sektöründe çok yükseleceğini düşünmüyoruz çünkü bu sektörde ücretler de yükselmiyor."

"ECB olarak darboğazların birçoğunun rahatlayacağını düşünüyoruz. Çip gibi dünyanın belirli yerlerinde yeterince üretilmeyen ürünlerden oluşan darboğazlar konusunda yatırımlar var."

"Larry Summers gibi enflasyonun aşırı ısınmaya yol açacağı endişeleri konusunda Lagarde "1,8 trilyon doların üzerindeki büyük teşvikler aşırı ısınma olacağı görüşleri var. ABD ve Euro Bölgesi çok farklı noktalarda. Mali teşvikler - en azından 2020'nin sonu itibariyle açıklananlar - çok farklı ölçekte. Fiyat baskılarının ABD'de Euro

11.06.2021

Bölgesi'ndekinden çok daha farklı olacağını düşünüyorum. Tabii ki bir taşma etkisi olacaktır. Bu konuyu yakından izleyeceğiz."

Bu konudaki endişeleri tekrar sorulduğunda ise Lagarde, enflasyon görünümüne ilişkin değerlendirmelerinde ECB yönetim kurulu olarak finansal koşulları nasıl etkileyeceğini görüştüklerini ve bu konuda tartışmalar da yaptıklarını belirterek enflasyon revizyonlarını bu konuyu da dikkate alarak yaptıklarına işaret etti.

Lagarde, "El Salvador kararı sonrası kriptolar konusunda endişeli misiniz?" sorusuna ise şöyle yanıt verdi, "El Salvador IMF programında bir ülke. Aldıkları karar bizim kripto varlıklara bakışımızı değiştirmiyor. Yanlış bilgilendirme olmaması için regülasyon ve denetim olmalı .

Goldman Sachs'dan dikkat çeken analiz: Faiz indirimi mi geliyor?

Cumhurbaşkanı Erdoğan, geçtiğimiz günlerde faiz yükünün düşürülmesi konusunda temmuz ve ağustos aylarını işaret ederek Merkez Bankası'na çağrıda bulunmuştu. ABD yatırım bankası Goldmans Sachs bu açıklamanın ardından dikkat çeken bir analiz yaptı: Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yaz aylarında olası faiz indirimine yönelik açıklamalarının ardından Merkez Bankası'nın erken faiz indirimine gitme riski var

Amerikalı yatırım bankası Goldman Sachs, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Merkez Bankası'na (TCMB) temmuz veya ağustos aylarında para politikasının gevşetilmesi çağrısında bulunmasının ardından bankanın faiz oranlarını erken düşürme riskiyle karşı karşıya olduğunu belirtti.

Goldman Sachs, enflasyonun eylül ayına kadar yıllık bazda yüzde 17 civarında kalması beklendiğinden, politika faizinin dördüncü çeyreğe kadar düşürülmeyeceğine dair öngörüsünü tekrarladı.

Reuters'ın haberine göre; bankanın analistlerinden Murat Unur ve Clemens Grafe müşterilerine yönelik notunda, "Erken faiz indirimi riskleri... Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yaz aylarında olası faiz indirimine yönelik açıklamalarının ardından bir kez daha gün yüzüne çıktı ve... bu risklerin göz ardı edilemeyeceğini düşünüyoruz" dedi.

Notta "Yetkililer, hedeflenen mali önlemler yerine borç verilmenin artırılması veya daha düşük faiz önermeleri halinde, politika karışımını büyüme yönünde değiştirmeye eğilimli olabilir ve bu da TL'nin daha fazla değer kaybetmesi ve daha yüksek enflasyon riskleri anlamına geliyor" denildi.

Erdoğan'ın geçen haftaki düşük faiz çağrısıyla 8.88'e sıçrayan dolar/TL, TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun para politikasında erken gevşeme beklentilerinin tamamen ortadan kalkması gerektiği açıklaması ardından düşüşe geçmişti.

Un ve yem için buğday kavgası

Ali Ekber YILDIRIM

11 Haziran 2021 Cuma

Un sanayicileri ile yem sanayicileri arasında buğday alımı tartışması yaşanıyor. Arpa ve mısır fiyatındaki aşırı yükselme nedeniyle un sanayicileri ekmeklik buğday olarak yem üretiminde kullanıyor. Un sanayicileri buna tepki göstererek halkın yiyeceği ekmeğin hammaddesi olan kaliteli buğdayın hayvanlara yedirildiğini ileri sürüyor.

Yem sanayicilerinin ekmeklik buğday almalarının en önemli nedeni yemde yaygın olarak kullanılan arpa ve mısırdaki fiyatların buğday fiyatının üzerine çıkması. Bu pek görülen bir durum değil. Mısır ve arpa fiyatı yükselince yem sanayicisi bu iki ürüne göre daha ucuz olan buğdaya yöneldi. Kuraklık nedeniyle hem buğday hem de arpa üretiminin azalması, dış piyasalarda da fiyatın yüksek seyretmesi nedeniyle iç piyasada az miktardaki ürünü alabilmek için un sanayicileri ile yem sanayicileri adeta yarışıyor.

Un sanayicileri ve yem sanayicileri buğday alımı için yarışırken, geçen yıl olduğu gibi ürünün büyük bölümünü sanayici olmayan tüccar-yatırımcılar tarafından alınıyor. Buğday, arpa, mısır gibi ürünler yatırım aracı olarak görülüyor. Dolar, Euro alır gibi buğday, arpa, mısır alanlar var. Beklentileri fiyatın çok yükseleceği ve iyi para kazanacakları yönünde.

Üreticinin ürünü hasat edilmeden satın alınıyor

Daha önceki yıllarda çiftçi buğday, arpa, sap, saman ve diğer ürünleri satabilmek için müşteri beklerken iki yıldır daha hasat edilmeden ürünler satın alınıyor. Bu yıl kuraklığın etkili olması nedeniyle özellikle saman üretiminin çok az olacağı ve fiyatların daha şimdiden çok yükseldiği için alıcılar samanı alabilmek için üreticinin biçerdöver parasını ve üstüne de bir miktar ödeme yaparak samanı alıyor. Geçmiş yıllarda çiftçi, biçer parası karşılığında ürünü hasat eder danesini alır, sapı biçerciye verirdi. Şimdi biçerci hasadı yapıyor, Üstüne de dekar başına belli bir para ödeyerek sapı alıyor.

Karakuş: Buğdayı yem yapmak içimizi acıtıyor

Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Başkanı Ülkü Karakuş, konuyla ilgili sorularımızı yanıtlarken kaliteli ekmeklik buğdayı hiç bir yem sanayicinin alıp yem yapmak istemediğini söyledi. Karakuş; "O kaliteli buğdayı alıp yem yapmak içimizi acıtıyor. Fakat mecbur kalıyoruz. Ben 35-40 senedir bu işin içindeyim. Arpa ve mısır fiyatının buğday fiyatını geçtiğine ilk kez tanık oluyorum. Böyle bir tabloyu bugüne kadar hiç yaşamadık. Arpanın ton fiyatı çıktı 2 bin 800 liraya. Üstelik arpa yok. Bu şartlarda yem sanayicisi nasıl arpa alsın? Mısır fiyatı yine buğdaydan yüksek. Yem sanayicisi rasyonda, yani karışımda protein kullanmak zorunda. O zaman arpa ve mısıra göre daha ucuz olan buğdayı alıyor. Yemek üzerinden bir karşılaştıra yapılırsa un sanayicilerinin yaptığı iş kuru fasulye gibi. Buğdayı alıp un yapıyor. Bizimkisi patlıcanlı güveç. İçinde birçok çeşit var. Yağlı tohumlar, buğday, arpa, mısır ve diğer ürünlerden bir karışım yapıyoruz."

Kuraklık gerçeği kabul edilmeli

Doğal bir afet olarak bu yıl kuraklığın buğday, arpa başta olmak üzere ürünlere ciddi zarar verdiğini hatırlatan Ülkü Karakuş sözlerini şöyle sürdürdü:"Kuraklık gerçeğini kabul etmek zorundayız. Buğday, arpa üretiminde ciddi düşüşler var. Önemli olan bu açığı en iyi şartlarda kapatmak. Gümrük vergileri sıfırlansa bile, kaldı ki Toprak mahsulleri Ofisi'nin gümrüksüz ithalat yetkisi var. Fakat dışarıda da fiyatlar yüksek. Ukrayna'da arpa üretimi iyi görünüyor, belki oradan bir miktar alınabilir. O zaman Temmuz'dan itibaren fiyatta gevşeme olabilir. Şu anda arpa fiyatı 2 bin 750-2 bin 800 lira. Yemden daha pahalı. Bir kilo yem 1 kilo arpadan daha ucuz kaldı."

2021 Hububat fiyatları(TL/Ton)

Ürün	TMO Alım	TMO Satış	Serbest piyasa*
Ekmeklik buğday	2.250	2.450	2.446
Arpa	1.750	1.950	2.580
Mısır	-	-	2.415

* 9 Haziran 2021 fiyatları

Borsa fiyatları(TL/ton)*

Borsa	Ekmeklik Buğday	Arpa	Mısır
Konya	2.592	2.742	2.530
Polatlı	2.640	2.749	-
Eskişehir	2.514	2.755	-

* 9 Haziran 2021 fiyatları

Kaynak: TMO

Ulusoy: Buğday yoksa arpa, mısır kullanalım diyemiyoruz

Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Eren Günhan Ulusoy, un sanayicisinin buğday yerine ikame edebileceği bir ürün olmadığını belirterek konuya ilişkin sorumuza şu yanıtı verdi: "Yem sanayicileri birçok ürün işleyebiliyor. Mısır, buğday, arpa hepsini işleyebiliyor. Birinin fiyatı yükselince diğerine yöneliyor. Bizim un sanayicileri olarak buğdaydan başka ürün kullanmamız mümkün değil. Buğday yoksa arpa, mısır kullanalım diyemiyoruz. Bu nedenle yem sanayicileri ile rekabet şansımız yok. Arpa fiyatı artınca yem sanayicileri fiyatı daha düşük olan buğdayı alıyor. Un sanayicisinin 2 bin 300 liraya aldığı buğdayı 2 bin 400 lira, 2 bin 500 lira verip alıyor. Bizim bu fiyatı artırarak 2 bin 600 liradan buğday alacak durumumuz yok. Çünkü biz arpa fiyatı arttı diye ekmeğe zam yapamıyoruz. Bu yıl olağanüstü bir durum var. Piyasanın matematiği bozuldu. Normal şartlarda ürünler arasında doğal bir parite var. Toprak Mahsulleri Ofisi alım fiyatı açıklarken bu pariteyi dikkate alıyor. Makarnalık buğday fiyatı ekmeklik buğdayın yüzde 15 üstünde olur. Arpanın fiyatı ekmeklik buğdayın yüzde 20 altında olur, mısır yüzde 10 düşük olur. Fakat bu matematik bozuldu. Şu anda arpa ve mısır fiyatı buğdayın çok üzerinde. Yaşanan sorunun temel nedeni bu."

İthalat kaçınılmaz

Kaliteli ekmeklik buğdayın yem sanayinde kullanılması nedeniyle üründen elde edilen katma değer kaybolduğuna dikkat çeken Ulusoy, "Bugün stoklarımızdan çalışıyoruz. Ama yeni harmandan alamadığımız kaliteli buğdayı ithal etmek zorunda kalacağız. Kuraklık nedeniyle olağanüstü bir yıl yaşanıyor. İthalatla ilgili tabuların kırılması lazım. Hasat zamanı gümrük vergisi sıfırlanmaz, ithalat yapılmaz tabularının bu yıl için kırılması gerekir. Şu anda ithalat yapılırsa ürün yine yem sanayine gider. Bu nedenle öncelikle mısır ve arpa fiyatının kontrol altına alınması gerekiyor. Toprak mahsulleri Ofisi bu konuda bir çalışma başlattı." dedi.

Ekmek fiyatı sabitlenince denge bozuldu

Yem sanayinin hammadde fiyat artışını ürünlere yansıttığını hatırlatan Ulusoy, ekmek fiyatının sabitlenmesi nedeniyle dengenin bozulduğunu söyledi. Ulusoy şunları söyledi: "Buğday fiyatı artınca biz fiyatı yükseltip alamıyoruz. Çünkü yüksek fiyatı una yansıtamıyoruz. Un kullanan ekmek üreticilerinin fiyatı sabitlendi. Ekmek fiyatı artsa bunun faturası tüketiciye çıkacak. Yemcilerin böyle bir sorunu yok. Ama bu sene olağanüstü bir yıl suçlu aramaya gerek yok. Her sene yaptığımızdan farklı önlemler almak gerekiyor."

Buğdayda rekor 15 milyon tonun altında

Un sanayicileri ve yem sanayicileri sorunun buğday üretimindeki düşüşten de kaynaklandığını belirterek bu yıl kuraklık nedeniyle buğday üretiminin 15-16 milyon ton seviyesine düşeceğini iddia ediyor. Üretimdeki düşüş nedeniyle Türkiye'nin buğday ithalatının 12-13 milyon tona çıkması bekleniyor.

Güldal: TMO piyasaya aktif müdahale ediyor

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü Ahmet Güldal, bu yıl hububat piyasalarında olağanüstü şartların hakim olduğunu belirterek, güçlü bir müdahalede bulduklarını söylüyor. Güldal, "Piyasayı anlık olarak yakından takip ediyoruz, gerekmesi halinde hızlı kararlar alıyoruz. Olağan dışı dönemlerde olağanüstü kararlar alınabilmektedir. Bu gereklilik dolayısıyla piyasa düzeni ve istikrarı için bütün müdahale yöntemlerini gündemimizde tutuyoruz" dedi.

Hasat döneminin başında kuraklık ve dış piyasa fiyatlarının etkisi ile oluşan spekülasyonlar nedeniyle yem ham maddeleri başta olmak üzere hububat fiyatlarında beklenin üzerinde artışların olduğunu belirten TMO Genel Müdürü Ahmet Güldal, normal dönemlerde sonbaharda açıklanan hasat sonu hububat satış fiyatlarını piyasanın önünü görmesi için erken açıkladıklarını söyledi. Güldal, ekmeklik buğday üzerindeki baskıyı azaltmak için makarna ihracatında yurt içinden ekmeklik buğday kullanımını sınırlandırıldığını, yurt içinden ekmeklik buğdayla makarna imal edilip ihracatın yapılamayacağını hatırlattı. Bir diğer tedbir olarak, özellikle Afrika, Güney Amerika ve Yakın Doğu ülkelerine dahilde işleme rejimi (DİR) kapsamında yapılan makarna ihracatlarında daha önce yüzde 30 olan ekmeklik buğday kullanım oranının 31 Mayıs 2021 itibarıyla yüzde 100'e çıkarıldığını vurgulayan Güldal, yurt içindeki ekmeklik buğdaya olan talep baskısının azaltılmasını hedeflediklerini sözlerine ekledi.

Bir yılda 3 milyon istihdam artışı; şahane, şahane!

Alaattin AKTAŞ

11 Haziran 2021 Cuma

✓ **Bir yanda "iş" diye feryat edenler, bir yanda istihdamın son bir yılda 3 milyona yakın arttığını gösteren veriler...**

✓ **Biri gözle görülecek, duyulacak, iş kuyruklarından anlaşılacak kadar somut, diğer kağıt üstünde kalmaktan öteye geçmeyecek ölçüde soyut...**

İşgücü istatistiklerinde anlaşılması güç, izahı zor gelişmeler yaşanıyor. İnsan açıklanan verilere bakıp bakıp "Bu gidişle herhalde birkaç yıla kalmaz işsizlik sorununu da kökten çözeriz" demekten kendini alamıyor.

Baksanıza, yılın ilk dört ayında 1 milyon 756 bin kişiye iş sağlamışız. Son bir yıldaki istihdam artışı da tam 2 milyon 987 bin olmuş.

Bir yılda yaklaşık 3 milyon istihdam artışı... Aylık ortalama 250 bin kişi demek... Bu da günlük ortalama 8 bin kişi demek...

Sahi ne oldu? Ne yaptık da istihdamın bir anda şaha kalkmasını sağladık?

Ayrıca insanlar işsizlikten kırılırken istatistiklere yansıyan bu sayıları izahta biraz zorlanmayacak mıyız?

Ne yani, "İş istiyorum, iş" diye feryat edenler yalan mı söylüyor? Eğer öyle davranıyorlarsa çok iyi organize olmuşlar ve çok iyi rol yapıyorlar! Çünkü bu ses ne bir şehirden yükseliyor, ne bir bölgeden, ne bir meslek grubundan, ne erkeklerden ya da kadınlardan... Bu ses her kesimden yükseliyor.

O zaman birileri izah etsin şu durumu!

Son bir yıllık dönemde nasıl oldu da, ne yaptık da, ne gibi gelişmeler sağladık da istihdamı 3 milyon kişi artırdık?

Yoksa, bilmediğimiz bazı tanım değişiklikleri mi söz konusu oldu?

Hem de çalışmak isteyenler artarken...

Köşemizi sürekli izleyen okurlar hatırlayacaktır; işgücü istatistiklerinde 2019 ortalarında başlayan ve geçen yıl da uzunca bir süre devam eden ve defalarca değinme gereği duyduğumuz bir tuhafılık vardı. Çalışma çağındaki nüfus artarken, çalışmak isteyenler azalıyor, yani işgücüne dahil olmayan nüfusta artış yaşanıyordu. Sanki herkes bir şekilde paraya konmuştu, “Ne yapacağım çalışıp da” dercesine işgücü piyasasından çıkmış görünüyordu.

Bu durum işsiz sayısının ve dolayısıyla işsizlik oranının düşük görünmesi sonucunu doğuruyordu.

Yani geçen yıla bu yılı karşılaştırırsak, geçen yıl istihdam artmıyor ama çalışmak isteyenler azalıyor ve denge o şekilde kuruluyordu. Bu yıl ise çalışmak isteyenler artıyor ama istihdam da arttığı için denge yine bir şekilde kurulmuş oluyor.

Bir başka ifadeyle işsizlik oranının piyasa gerçeklerine ve genel algıya göre düşük kalmasını geçen yıl çalışmak isteyenlerin az olması sağlıyordu, bu yıl ise çalışanların çok olması bu sonucu doğuruyor.

Peki ne oldu; bir yıl önce çalışmaktan adeta köşe bucak kaçan insanlar şimdi niye iş peşinde koşar oldu?

“Ekonomik zorluklar yüzünden insanlar çalışma hayatına daha fazla giriyor” denilir denilmeye de, o zaman da “Ne yani geçen yıl ekonomik koşullar çok mu iyiydi” sorusuna yanıt verilmesi gerekir.

İşsizlik oranını yüzde 12-13'e sabitledik

		15 yaş ve daha yukarı yaştaki nüfus (Bin kişi)				İşsizlik oranı (Yüzde)	
		İşgücü		İşgücüne dahil olmayan			
		İstihdam	İşsiz				
Mevsim etkisinden arındırılmamış							
2020	Nisan	62.321	28.794	25.096	3.698	33.526	12,8
2021	Ocak	63.236	31.309	27.115	4.194	31.927	13,4
	Şubat	63.323	31.595	27.150	4.445	31.728	14,1
	Mart	63.401	32.100	27.907	4.193	31.301	13,1
	Nisan	63.488	32.249	28.083	4.166	31.239	12,9
Fark	Aylık	87	149	176	-27	-62	-0,2
	Yıllık	1.167	3.455	2.987	468	-2.287	0,1
Mevsim etkisinden arındırılmış							
2020	Nisan	62.321	29.148	25.169	3.980	33.172	13,7
2021	Ocak	63.236	31.537	27.596	3.940	31.699	12,5
	Şubat	63.323	31.844	27.667	4.176	31.479	13,1
	Mart	63.401	32.484	28.249	4.236	30.917	13,0
	Nisan	63.488	32.567	28.056	4.511	30.921	13,9
Fark	Aylık	87	83	-193	275	4	0,9
	Yıllık	1.167	3.419	2.887	531	-2.251	0,2

ERDOĞAN'IN FAİZ AÇIKLAMASININ ETKİSİ SINIRLI KALDI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 1 Haziran'da TRT'de yaptığı "Merkez Bankası Başkanıyla görüştüm, faizler düşürmemiz şart" şeklindeki açıklamasının yabancılar üstündeki etkisi sınırlı kaldı.

Merkez Bankası verilerine göre yurtdışı yerleşikler 28 Mayıs-4 Haziran haftasında 97.7 milyon dolarlık hisse senedi ve 64.1 milyon dolarlık devlet iç borçlanma senedi sattı. Yabancı çıkışının çok daha büyük boyutlu olabileceği belirtiliyordu.

Bu tutarlar net satışı gösteriyor. Dolayısıyla yabancılar belki de 31 Mayıs ile 1 Haziran günlerinde alım yapmış, bu açıklamadan sonra ise 2, 3 ve 4 Haziran'da satışa yönelmişlerdir; ne var ki bu detayı bilme şansımız yok.

Ancak geçen hafta ilk iki gün alım yapıldığını, son üç gün ise satışa geçildiğini düşünmek yanlış değil.

Çünkü yabancılar geçen haftaya kadar olan dönemde çok yüklü miktarda değilse de sürekli alım yapıyordu. Yabancılar geçen haftaki 97.7 milyon dolarlık hisse senedi satışından önceki altı hafta boyunca 333.3 milyon dolarlık alım yapmıştı.

11.06.2021

Devlet iç borçlanma senedinde de geçen haftaki 64.1 milyon dolarlık satıştan önceki beş hafta boyunca 419.2 milyon dolarlık alım gerçekleştirilmişti.

Aslında faizin düşürülmesi, şu anki faizden iç borçlanma senedi almayı cazip hale getiren bir etken. Ne var ki faizde düşüş olabileceğinin dile getirilmesi yabancıyı alıma yöneltmeliyken tersi oldu. Yabancı yatırımcılar belki faizde söylendiği gibi bir indirim beklemiyor. Ama söz konusu açıklama yüzünden kurun tırmanacağı endişesinin çıkışa yol açmış olabileceği belirtiliyor.

“Çalışırım ama kadro istemiyorum!”

Ferit Barış PARLAK

11 Haziran 2021 Cuma

Türkiye’de kaç kişi çalışıyor?... Net olarak bilinmiyor! (Sigortasız çalışan sayısının 10 milyonu aştığı ifade/iddia ediliyor...)

★ ★ ★

TÜİK’in dün açıkladığı verilere göre çalışan sayısı 28 milyon...

★ ★ ★

SGK’nın verilerine göre, sigortalı çalışan sayısı, 2020 sonu itibariyle, 21 milyon...

İşçi sayısı 15.2 milyon... (1.8 milyon çırak/stajyer dahil)

Memur sayısı 3.2 milyon... Bağ-Kur’lu sayısı 2.7 milyon... Emeklilik aylığı alanların sayısı, 9.1 milyon...

★ ★ ★

Kaba bir hesaplamayla 2.2 işçi, 1 işçi emeklisinin maaşını ödüyor...

★ ★ ★

İş dünyası ile yaptığımız sohbetlerde, “Çalışırım ama kadro istemiyorum!” diyenlerin sayısının arttığına dikkat çekiliyor...

Çünkü, milyonlarca kişi, 1 veya daha fazla kurumdan aldığı yardımın kesilmesini istemiyor!

★ ★ ★

Gençlerin:

11.06.2021

“45 sene prim ödeyeceğim... Ve, “prim ödemeyenlerin aldığı yardımdan” çok daha az maaş alacağım!” şeklinde düşünmeye başladığı da denetleme raporlarında vurgulanıyor...

O raporlar ayrıca, “İhtiyacı olmayanların dahi alabildiği bu yardımlar, insanları çalışmaktan/ üretmekten uzaklaştırıyor; tembelliğe alıştıyor...” diye de uyarıyor...

★ ★ ★

Sonuç mu?

Önceki hafta ayrıntılarıyla anlatmaya çalışmıştım: “Devlet kurumlarından yardım alanların sayısı...

Aktif sigortalı sayısına yaklaşıyor!”

VELHASIL...

“Ekonomi döngüsü” basittir...

Vatandaş, mal/hizmet üretir...

Ve devletin okul/hastane/ yol/köprü yapıp, sosyal güvenlik kurumlarını güçlendirmesi, mal/ hizmet/verimlilik/ tasarruf üretimine zemin hazırlaması için kazancından vergi verir... Gençlerde, “Çalışırım ama kadro istemiyorum!” gibi düşüncelerin filizlendirilmesi, bu döngünün bağlarını kopartır...

Abdulkadir Selvi

Muhalefet cephesinde hesaplar karıştı

11 Haziran 2021

Muhalefet cephesinde cumhurbaşkanı adayını belirleme işinin o kadar kolay olmayacağı anlaşılıyor. Çünkü henüz yöntem belirlenemedi.

Meral Akşener'in, "HDP Cumhurbaşkanı adayı çıkarmalı" çıkışı HDP'yi rahatsız etti. HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar, Akşener'e "Şimdiden uyarıyoruz. Kimse HDP'yi siyasi olarak yok sayma gibi bir gaflete kapılmasın" diye karşılık verdi.

AKŞENER'İN HDP PLANI

Akşener, HDP'yi millet ittifakının dışında tutmak istiyor. Çünkü HDP'yi "**PKK'nın uzantısı olarak gördüklerini**" söylemişti. HDP'yi "**PKK terör örgütünün yanına konumlandıklarını**" ifade etmişti. Hem PKK'nın siyasi uzantısı olarak gör, hem ittifak yap. **Akşener** böyle bir çelişkiye düşmemek için HDP'yi ittifakın dışında tutmak istiyor. Ama **Kılıçdaroğlu'nun** aynı kanaatte olduğunu düşünmüyorum. Eğer **Akşener'in** kırmızı çizgisi olmasa HDP'yi millet ittifakının resmi ortağı haline getirebilir.

HDP'Yİ NEDEN İSTEMİYOR

Meral Akşener'in sadece siyasi geçmişi ve beyanları ile tutarlılık adına HDP'yi ittifak dışında tutmak istediğini zannetmiyorum.

1- **Akşener**, HDP ile resmi olarak ittifak yaptığı takdirde İYİ Parti'nin milliyetçi tabanının ve CHP'nin ulusalcılarının oy vermeyeceğini düşünüyor.

2- HDP'den dolayı hem millet ittifakının hem de HDP'nin fire vereceğini hesap ediyor.

2- Siyasi hayatında sırtında PKK ile ittifak yaptı damgasını taşımak istemiyor.

HDP OYLARI AK PARTİ'YE GİTMESİN

HDP'nin ayrı bir aday çıkarması önerisinde sadece siyasi kaygıları değil, oy hesabının da etkili olduğu anlaşılıyor. **Meral Akşener**, HDP aday çıkarmadığı takdirde dindar Kürtlerin oylarının **Erdoğan'a** gideceğini düşünüyor. HDP'yi Kürt oylarının **Erdoğan'a** gitmemesi için bir havuz olarak görüyor.

Akşener, katıldığı bir televizyon programında Bağcılar'dan örnek vermişti. "**Bağcılar'da HDP yüzde 14 civarında oy alır, yerel seçimlerde 3.5'a düşer. Nereye gider, AK Parti'ye gider**" demişti.

HDP TEPKİLİ

Meral Akşener'in HDP çıkışı sadece hesapları bozmaya yetmedi, HDP'de tepkiye neden oldu. HDP Sözcüsü **Ebru Günay**, "**Bir muhalefet partisi genel başkanı kalkmış HDP'ye aday çıkarması konusunda akıl veriyor. Öncelikle sizin aklınıza ihtiyacımız yok**" diye karşılık verdi.

HDP OYLARIYLA ORADA OTURUYORSUNUZ

Meclis'te HDP'lilerle İYİ Partililer arasında yaşanan tartışma üzerine HDP Grup Başkanvekili **Fatma Kurtalan** Meclis kürsüsünden, "**İYİ Parti size söylüyorum. Size rağmen, içinde bulunduğunuz ittifaka, HDP ve PKK'ya içinde gönül vermişlerin de olduğu insanlar oy verdi. Şu an koltuklarınızda HDP'nin oylarıyla oturacaksınız. CHP'yle yaptığınız ittifakta HDP'nin oylarının etkisi vardır. Ne diyeceksiniz şimdi buna**" diye konuşmuştu.

YEREL SEÇİMLERDE HDP İLE DAYANIŞMA

Yerel seçimlerde ise HDP, AK Parti'nin kaybetmesi için Ankara, İstanbul, Antalya, Mersin ve Adana'da aday çıkarmayarak millet ittifakının kazanması için çalışmıştı. HDP'nin desteği özellikle İstanbul seçimlerinde etkili oldu.

ORTAK ADAY

2023 seçimlerinde ilk turda her partinin kendi adaylarıyla girme önerisi masanın üzerinde durmasına rağmen şu aşamada muhalefetin ortak adayla gitme seçeneği daha çok ön plana çıkıyor. CHP Genel Başkanı **Kılıçdaroğlu**, aday konusunu millet ittifakı liderleri ile birlikte belirleyeceklerini söylüyor. **Meral Akşener**, "**Ortak adayla gidilmesinin faydalı olduğuna inanıyorum**" diyor.

İşin ilginç tarafı, HDP eş genel başkanları **Pervin Buldan** ve **Mithat Sancar** da ortak aday formülünü destekliyor.

DENKLEM BOZULDU MU?

Ancak **Akşener**'in HDP konusunda rezervi hesapları karıştırdı. Bu durumda HDP kendi adayını çıkaracak diyebilir miyiz? Henüz erken. HDP, millet ittifakının içinde yer almasa dahi, aday çıkarmamak ya da sembolik bir ismi aday göstermek suretiyle destek verebilir. Biz buna “**İstanbul modeli**” diyoruz.

ERDOĞAN'IN AK PARTİ'YE TALİMATI

2023 seçimlerine 2 yıl var ama video operasyonlarıyla seçim kampanyası başlatıldı. Cumhurbaşkanı **Erdoğan** 2023 seçimlerini tarihi bir dönüm noktası olarak görüyor. Gerçekten de 2023 seçimleri Türkiye açısından tarihi bir dönüm noktası olabilir.

Erdoğan, AK Parti kongresinden sonra ilk MKYK toplantısında, “**Artık yeni bir dönem başladı. Arkadaşlar sahada olacağız. 2023 seçimlerine kadar hepimiz sahaya çıkacağız. Sahada olacağız. Artık masada oturmak yok**” demişti.

ARAZİYE ÇIKACAKSINIZ

Erdoğan verdiği talimatları takip edip, planlamasını yapan bir lider. Bir önceki MKYK toplantısında da 2023 seçimleri için hemen sahaya çıkılması talimatını vermiş, üç kez üstüne basa basa, “**Araziye çıkacaksınız, araziye çıkacaksınız, araziye çıkacaksınız**” demişti.

AK Parti 2023 seçimleri için Erdoğan'ın deyimiyle, “Araziye” çıkmaya başladı. Ancak **Erdoğan**'ın talimatından sonra MKYK üyeleri, eski milletvekilleri, il ve ilçe teşkilatları çalışmalarına başladı. AK Parti Kadın Kolları Başkanı **Ayşe Keşir** ile Gençlik Kolları Başkanı **Eyyüp Kadir İnan** ise zaten sahadan çıkmıyorlar. Meclis tatil olunca milletvekilleri de sahaya çıkacaklar.

ERDOĞAN'IN KAFASINDAKİ TAKVİM

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** taban siyasetine çok önem veren bir lider. Peki **Erdoğan** sahaya çıkacak mı? AK Partili bir yetkili, “**Cumhurbaşkanımızın kafasında bir takvim var. O takvime uygun olarak illeri ziyaret etmeye başlayacak**” dedi. Pandemi kısıtlamaları ve ekonomik zorluklar devam ediyor. Sanıyorum pandemi kısıtlamalarının kalkması ve ekonomideki iyileşmenin hissedilmeye başlamasıyla birlikte sahaya çıkacak. Bir de 2023 seçimleri öncesinde erken çıkıp heyecanı da düşürmemek gerek.

ERDOĞAN FARKI

İl gezilerini **Meral Akşener** başlattı, çok olumlu geri dönüşler aldı. Ardından **Kılıçdaroğlu** sahaya çıktı. Ama henüz seçim iklimine girilmedi ve henüz **Erdoğan** sahaya çıkmadı. **Erdoğan** il gezilerine çıkmadan 2023 seçimleri için hesap yapmamak lazım. Çünkü **Erdoğan**, kitlelerle güçlü bir bağı olan, sahaya çıktığında farkını fark ettiren bir lider.

BRAVO EZGİ MOLA

BATMAN'DA intihar eden **İpek Er**'e cinsel saldırıda bulunduğu iddiasıyla tutuklu olarak yargılanan **Musa Orhan'ın** tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmesi herkesin kanına dokundu. Sanatçımız **Ezgi Mola** tepkisini sosyal medya mesajı ile duyurdu. Arsızlığın, utanmazlığın sınırı yok. Tecavüzcüler serbest bırakılırken **Ezgi Mola** hakkında dava açıldı. Yetmedi **Ezgi Mola**'ya destek veren sanatçılar ve gazeteciler hakkında da dava açıldı. Bir eksik varsa beni de oraya yazın, dava listeniz eksik kalmasın.

BAŞÖRTÜLÜYE SAHİP ÇIKTI

Ezgi Mola, başörtülü olduğu için saldırıya uğrayan **Neşe Nur Akkaya**'ya da sahip çıkan bir açıklama yaptı. Duyarlılığını ve tutarlılığını sürdürdü. Ne zaman ki başı açık kadınlar başörtülülerin, başı örtülü kadınlar başı açık kadınların haklarına sahip çıkar, biz işte o zaman bu sorunu çözeriz.

Ezgi Mola'nın ihtiyacı yok ama buradan kendisini tebrik ediyorum.

Esfender KORKMAZ

İşsizlik ve yoksulluk asla bir kader değil

11 Haziran 2021 Cuma

Nisan ayı işsizlik oranı yüzde 13,9 olarak açıklandı. Tarım sektörü işsizliği gizlediği için, işsizlik oranı olarak tarım dışı işsizlik daha gerçekçi bir göstergedir. Nisan ayında tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 16,2 oldu.

TÜİK'in açıkladığı bu oranlar, AB ülkeleri için gerçekçi olabilir. Ama Türkiye şartlarında gerçekçi değildir. Çünkü en az işsiz sayısı kadar da, iş aramayıp ve fakat çalışmaya hazır olanlar var. Bunlar resmi iş arama kurumlarına başvurmadıkları için işsiz sayılmıyor. Fiili olarak işsizdirler. TÜİK eski sistemde, iş aramayan ve fakat çalışmaya hazır olanları ayrıca açıklıyordu. Şimdi bunları atıl işgücü içinde gösteriyor. Yani açıklanan işsiz sayısı 4,5 milyon ve fakat iş aramayan işsizleri de katarsak, fiili işsiz sayısı 9 milyon dolayındadır. Bu gerçeği potansiyel işgücü oranı da gösteriyor.

TÜİK Potansiyel işgücünü: "Referans haftasında ne istihdamda ne de işsiz olan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla, iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olan kişilerdir." şeklinde tarif ediyor.

Dahası iktisadi kalkınma ve gelir dağılımının düzelmesi için, Türkiye elindeki insan gücü kaynaklarını etkin kullanmak zorundadır. Atıl işgücü oranının yüzde 27,4 olması, bu kaynakları etkin kullanmadığımızı gösteriyor. Bu şartlarda eğer bir istihdam programı yapacak olursak, gerçek işsizlik oranının yüzde 27,4 olduğunu kabul ederek işe başlamanız gerekir.

Yine Türkiye'nin elinde en büyük imkan ve koz genç nüfustur. Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 25,6 oldu. Genç nüfusu eğitiyoruz ve fakat iş yaratamıyoruz. Beyin göçü yoluyla Türkiye insan gücü kaynaklarını kaybediyor.

NİSAN AYI İŞSİZLİK VERİLERİ		
	2020	2021
İŞSİZLİK ORANI	13,7	13,9
TARIM DIŞI İŞSİZLİK ORANI	16,0	16,2
ATIL İŞGÜCÜ ORANI	27,9	27,4
İSTİHDAM EDİLENLERİN ORANI	40,4	44,2
GENÇ NÜFUSTA İŞSİZLİK ORANI	25,5	25,6

İşsizliğin sonucu gelir dağılımında aşırı bozulma ve yoksulluktur.

Türkiye'de işsizlik arttı, işsizlikle birlikte yoksulluk arttı fakat bu defa da devlet yoksula sahip çıkmıyor.

AKP Genel Başkanı Erdoğan grup toplantısında; muhalefetin açıklıktan bahsetmesi nedeniyle **"Aç olanları buyurun siz doyurun"** dedi.

Bu söz açıkça, iktidar partisinin yoksul ve aç olanları dışladığını gösteriyor. Zira yoksulluğu önlemek ve açları doyurmak devletin işidir. Devlet halkın refahını sağlamak için vergi toplar. Aynı halk devlet yönetimini geçici olarak seçtiği iktidara emanet eder. Siyasi iktidar devleti işsiz ve yoksul yaratmak için değil, bunları çözmek için görev alır. Bu sorunları muhalefete bırakanlar, iktidarı ve devlet gücünü de muhalefete vermek zorundadırlar.

Kaldı ki işsizlik ve yoksulluk asla bir kader değil.

İşsizlik ve yoksulluğu çözenin en etkili yolu yeni yatırım yapmak ve yeni istihdam yaratmaktır. Oysaki Türkiye'de güven sorunu olduğu için yerli ve yabancı sermaye yatırım yapmıyor. Tersine yerli sermaye de yabancı sermaye de yurt dışına çıkıyor.

Özel sektörün yatırım yapması için, hukuk ve demokrasinin, kurumsal devletin yeniden oluşturulması ve parti devletinin kaldırılması gerekir. Mevcut Başkanlık sistemi buna izin vermez. Bu sistemi kaldırmak gerekir.

Devletin, popülist amaçla dağıttığı bütçe kaynakları ile her ilde, o ilin kaynaklarını değerlendirecek yatırım yapması gerekir. Aynı kaynakları sosyal amaçlı kullanması gerekir.

11.06.2021

Planlama yapılması ve bu plana uygun olarak devletin piyasaya müdahale etmesi, oligopol ve kartelci yapıları kaldırması, stokçuluğu önlemesi, özel tekelleri, elektrik dağıtımını devletleştirmesi gerekir.

Halkın siyasi tercihini kendi geleceği için iyi kullanması gerekir.

Sosyal medyada dolaşan bir benzetme var;

Yarış atı yarışı kazanırsa, at sahibi 2 milyon lira alır. Jokey 200 bin lira alır. Ata da havuç verirler.

Havuç yiyen biz olmamalıyız.

NOT; Önceki gün "**Üniversitelerimiz ziyan oldu**" başlıklı yazımda 2004 sonrası İstanbul Üniversitesi rektör atamasına açıklık getirmem gerekir. 2005 yılında Mesut parlak Ahmet Necdet Sezer tarafından atanmıştı. 2009 ve sonrasında AKP'ye yakın adaylar atandı.

İbrahim Kahveci

Açları kim doyuracak?

Millet aç...

Millet işsiz...

Millet yoksul...

Sorumlusu ise ülkeyi yöneten kimlerse elbette onlardır. Sadece bir TRT programının dış borç üzerinden maliyeti 90 milyar liraya mal oluyorsa, yükümlülükte işte tam da oraya aittir.

Ama ülkemizin bir başka özelliği daha var. **Varlık üzerinde yoksulluk çekiyoruz.** Bir de büyük fırsatlar içinde tek fırsata mahkumiyeti yaşıyoruz.

Varlık içinde yokluk nasıl çekiyoruz? Biraz bundan bahsedelim.

Dün yazdım ama tekrar edeyim: Adana'da karpuzun tarlada satış fiyatı 30 kuruş. Üretici açısından kilo başına maliyetin en az 50 kuruş olduğunu söylüyor CHP Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal.

Çiftçi karpuzu 30 kuruşa satıyorsa zarar ediyor demektir. Nitekim Bursa'da vatandaş tarlasındaki soğanı hasat etmeden toprağa geri gömmüş.

Ülkenin dört bir yanından ürününü para etmediği için yola döken çiftçilerin görüntüleri geliyor. Ama aynı ürünler marketlerde 5-10 katı fiyattan satılıyor.

Nasıl oluyor da varlık içinde fakirlik çekiyoruz?

Bir düşünün mesela.

Binali Yıldırım "Kasadan tek kuruş çıkmayacak" diyerek Hazine garantili müteahhitlere yaptırılan köprü ve yollar...

11.06.2021

İşte o müteahhitler bugün milletin gırtlığında yer alıyor.

Milletin gırtlığından geçecek her bir lokmaya Hazine garantili müteahhitler ortak olmuş durumda.

Milletin ekmeği

Milletin yemeği

Milletin sofrası

bile Hazine garantili müteahhitlere ortak edilmiş.

Bir kamyon karpuzu arabaya yüklediniz. Kamyon İstanbul'a gelene kadar nerede ise her bir km başına Hazine garantili müteahhitlere para ödüyor. İşte o paralar da tarlada beş para etmeyen ama sofrada ateş pahası haline gelerek bütün topluma yansımış oluyor.

İşin bir de 3 harfli zincir market düzeni var. Milletin ekmeği ile oynayan bir düzen.

Süt mü satacaksınız... Yola dökün daha iyi.

'Tarladan sofraya' dedikleri düzende bile nerede ise tak kaybeden çiftçi.

İşte böyle bir ülke bizim ülkemiz.

Varlık içinde yoksulluk çeken ülke. Fırsatlar içinde kendini tek merkeze mahkum eden ülke.

Varlık içinde yokluk çekme sadece tarımda, çiftçi de değil tabii. Aslında tüm her alanda durumumuz budur.

Tarihi demografik fırsat eşiğinde olmamıza rağmen yoksulluk içinde yaşayan bir ülkeyiz. Tarihte (80 ve sonrası) 15+ yaş üstü çalışabilir nüfusa göre işsizlik oranı hiç ama hiç %5,1'in üstüne çıkmamış. Hatta bu işsizlik 5,1'e gelince seçmen iktidarı hemen koltuğundan atıvermiş.

Nitekim Haziran 2015'te de 15+ nüfus işsizliği 5,1'e gelmiş.

Ama ne olduysa oldu ve artık toplum işsizliğe, yoksulluğa, fakirliğe bakmadan yönetime bağlanır olmuş. 2019 yılında 15+ işsizlik tam %7,3 gibi muazzam bir bunalım ötesi seviyeye ulaşmış ama toplum bunu da pek ciddiye almamış.

11.06.2021

Oysa ÷lkemiz bölgesinde tarihi üretim üssü ve tarihi çalışma beceri merkezi halinde. Artık Çin işçisinden bile daha ucuza çalışan bir işçi sınıfı oluşturduysak neden bizim bu ucuzluğumuza rağmen yabancı yatırımcılar gelmiyor.

Bakın hem çok ucuz olduk hem de 'Şer güçler' ne isterse yapar duruma geldik. Örneğin turistler için aşılıyız etiketimiz çoktan hazır. Akdeniz'de meydan okuduğumuz gemilerimiz limana çoktan çekildi. Kısaca bulduğumuz şer güçleri bugünlerde kucaklayıp duruyoruz.

Bu derece fırsat ve varlık içinde bu derece yoksulluk ve işsizlik nasıl çekiyoruz?

İnanın bunu ben de bilemiyorum.

Hatta sanırım asıl ters başarı da bu olsa gerek. Bu ülkeyi bu kadar ekonomik sıkıntıya nasıl sokmayı başardık? Büyük başarı...

11 Haziran 2021, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

14 Haziran'daki Erdoğan-Biden görüşmesinden çok şey çıkmayabilir

Bu ayın 14'ünde Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın ABD Başkanı **Joe Biden**'la yapacağı görüşmenin sonuçları büyük ölçüde bellidir.

Öncelikle biliyoruz ki, Amerikalılarda bizim S-400 hava savunma sistemimize dönük bir takıntı var. Türkiye'nin bu sistemden vazgeçmesini ya da sistemi etkisiz hale getirmemizi istiyorlar. Bu konuda taviz vermeyeceğimizi defalarca açıkladık. Ve "**Siz Amerika olarak Ruslardan önce bize hava savunma sistemi satsaydınız, S-400'leri almamız gerekmecekti**" diye defalarca hatırlattık.

F-35'ler

Bir diğer sıcak konu, Amerikan savaş uçakları olan F-35'lerin durumudur. Amerika bunları bize vermeyeceğini açıkladı. Gerekçe de yine S-400'ler. Ancak son haberlere göre bazı Amerikalılar, F-35'leri Yunanistan'a yığmayı planlıyormuş. Gerek Kıbrıs Rumları gerekse Yunanlılar, Biden yönetimi tarafından fazlaca şımartılıyorlar. Herhalde Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, bu durumu **Biden**'a hatırlatacaktır.

FETÖ ve PKK

NATO ittifakı içindeki müttefikimiz Amerika'nın FETÖ'yü, PKK/PYD'yi desteklemesini bakalım **Biden** nasıl izah edecek? Ayrıca Amerika ile müttefik olduktan sonra Türkiye'nin bir askeri darbeler demokrasisine dönüşmesi de sanırım tartışma konusu olmalıdır. Bu arada Amerika'nın her girdiği ülkeyi perişan etmesine örnek olarak Afganistan ve Irak'ın gösterilmesi de gerekiyor.

Şunu da unutmayalım... **Biden** emeklilik çağına girmiş fazla parlak olmayan bir siyasetçidir. Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ise mesleğinin zirvesinde bulunuyor. Bakalım bu ikilinin görüşmesinden ne çıkacak?